

20240708 **Tekst VVD Heerde Voorjaarsnota 2024 en perspectief nota 2025-2028**

Er is weer veel werk verzet om deze stukken aan te kunnen leveren. En de meicirculaire met meevallende doorrekening is netjes op tijd voor deze vergadering gepresenteerd. Dat is fijn.

Tja en dan concluderen we dat het jaar weer voorbij is gevlogen. Een jaar met nog steeds oorlog, in Oekraïne, Gaza en elders in de wereld. Afgelopen week is het nieuwe kabinet gepresenteerd. Aan de slag met de grote problemen en opgaven die we met elkaar moeten gaan aanpakken. Daarbij is het risico van polarisatie groot en dreigend. Laten we hier in deze raad vooral beginnen met het zoeken van de nuance en de dialoog. Met respect voor elkaar en de opvatting van anderen. Jammer dat daarvan niets overbleef van de discussie in deze raad rondom een zeer beperkte zondag openstelling van een aantal supermarkten in één dorp in onze gemeente. Want als we stellen dat alles 'bie 't olde mut blieven' dan zijn we razend snel klaar met deze perspectief nota. Immers een motie of amendement zal nooit iedere inwoner van onze mooie gemeente Heerde positief stemmen. We moeten zoeken naar een balans. Wat ons betreft is het in ieder geval zo dat we er als gemeente moeten zijn voor àlle inwoners, àlle bedrijven en àlle instellingen. Ook vandaag, morgen en overmorgen! Dat kan alleen met een heldere blik in een snel veranderende wereld.

Daarin past vast houden aan het eigen geloof, rituelen en gewoonten zeker. Maar daarnaast moet ook in redelijkheid ruimte zijn voor nieuwe gewoonten en behoeften.

Vanzelfsprekend zijn niet alle inwoners van onze gemeente gelijk. Wij vinden het heel belangrijk dat er ook geen groepen zijn in onze samenleving die méér gelijk zijn dan anderen; dit is een knipoog naar onze dialoog over de zondagsopenstelling.

Ik roep de coalitiepartijen op nogmaals het coalitieakkoord te bekijken. Daarin komt het woord 'samen' vaak voor. Dat is iets anders dan hoe het nu gaat en het betekent zeker niet datgeen wat jezelf past, dat je dat ook aan een ander kunt op leggen. Als je geen rekening houdt met minderheden, dan roept dat

polarisatie op, en dat is wat wij allemaal niet moeten willen. Zeker omdat we in dit geval de kans hebben om er voor alle inwoners te zijn. De onverstoorde kerkgang hoeft niet ten koste te gaan van een beperkte zondagsopenstelling. De CDA in Kampen zag dit wel in, dan moet dat hier ook kunnen.

Tja, natuurlijk is in Veessen ook niet alles 'bie 't olde gebleven'. Triest om te zien hoe het oude hotel-restaurant er nu bij staat met hout dichtgetimmerde ramen. En dan het mooie restaurant daarnaast met de camping. Ook daar is niets van over gebleven. Wij pleiten voor een upgrading van dit mooie gebied in de uiterwaarden. Het gebied ligt in onze gemeente en daar moeten we wat mee.

Jaren geleden waren we op werkbezoek. Er zou een Hotel in Heerde komen. Niets gebeurd, onder de noemer van CO2 uitstoot afgeblazen. Wij willen ons graag profileren en onze gemeente als toeristische trekpleister uitbaten. Daar hoort een Hotel bij. Onze fractie pleit hiervoor en verzoekt het college om daarop actie in te zetten.

Meerjarenperspectief van de begroting gemeente Heerde
Bekend is dat 2026 het 'ravijn jaar' wordt. Er zijn dan ernstige tekorten in de begroting, tenminste als het rijk niet compenseert.

Het college stelt voor om in het najaar van 2024 een traject te starten om rond maart 2025 een concreet en toereikend ombuigingspakket -gebaseerd op het tekort van 2027- te kunnen presenteren. Dit wachten wij met belangstelling af en melden dat dit wat ons betreft urgentie heeft.

Bestuur

Net als in 2023 wordt nu weer behoorlijk bijgeraamd. Maar de VVD fractie hoort veel klagende inwoners. Dat is heel jammer. Vorig jaar hebben we gezegd: daar moeten we wat mee. Waarom kan een inwoner niet rechtstreeks contact hebben met een ambtenaar? Bellen met het gemeentekantoor en afwachten of je teruggebeld wordt is bijvoorbeeld een frustrerend praktijkvoorbeeld. Om welke reden is er eigenlijk een gemeente? Onze burgers toch!

Voorgesteld wordt om het programma **Bestuur** qua lasten voor 2024 met **€4.759.000,-** te verhogen. De jaren erna is de stijging **€234.000,-** oplopend tot **€265.000,-**. Kan het college uitleggen waarom het dit jaar zo'n fors bedrag moet zijn? En wat krijgen we er voor terug?

Voor 2024 wordt voorgesteld om een externe regisseur/ adviseur Ondernijning aan te stellen. De bedoeling is om deze functie in de vaste formatie op te nemen.

Wij denken dat een vaste formatie nooit handig is. Immers, ondernijning is de verbinding die tot stand komt wanneer de bovenwereld en de onderwereld elkaar zijn gaan vermengen. Wat dan niet helpt is een willekeurige ambtenaar, met een niet-onafhankelijke adviseurspositie binnen diezelfde gemeente. Daarnaast is handhaving op ondernijning volgens de VVD fractie gewoon een politietaak!

Ruimte, ondernemen en wonen

Elkaar de ruimte geven vindt de VVD fractie daarbij erg belangrijk! Ook staat 'Minder regels vanuit de (lokale) overheid' op onze wensenlijst. Daarbij merken wij op dat wij een andere houding van de gemeente Heerde voorstaan. Minder exact en star de regels volgen en meer meedenken met inwoners en kijken naar wat snel te realiseren is! Denken in kansen, we horen daar te weinig van terug.

Voor dit programma wordt extra budget voor 2024 gevraagd van **€1.472.000,-**. Voor de jaren erna een aanzienlijk lager bedrag. Kan het college dat te verklaren?

Voldoende woningen

Daar vragen wij al jaren om. Immers woningen, en met name bereikbare woningen zijn in Heerde verrekke schaars. De huisvesting van statushouders vraagt veel woningen. Maar niet te vergeten, ook onze eigen inwoners moeten een woning kunnen bemachtigen. Wij willen meer actieve grondpolitiek zien van het college. En niet alleen erover praten, ook doen.

In het verlengde hiervan vragen wij ons af hoe het staat met de Dorpendeals. Met name het dorp Heerde baart ons zorgen.

Zijn daar al initiatieven aangejaagd? Graag een update hierover.

Pilot Bokashi

We lezen dat dit een methode is om tuin- en keukenafval te fermenteren tot een voedingsrijke stof zonder dat hierbij CO2 vrijkomt. Kosten jaarlijks €28.000,- Wij vragen ons af welke opbrengst hier tegenover staat?

Aanvraag subsidie Natuur- en Landschapsbeheer (SNL)

De subsidie voor Natuur en Landschapsbeheer moet voor de komende periode van 6 jaar opnieuw worden aangevraagd. De kosten hiervoor bedragen €12.000,-. Hoe kan het aanvragen van een subsidie nu geld kosten? Als dat zo is vinden wij dit onfatsoenlijk!

Sociaal maatschappelijk

Er wordt voor 2024 **€520.000,-** extra budget gevraagd. Voor de jaren erna is dit oplopend. Dit vindt de fractie van de VVD zeer zorgelijk. Wij vinden dat de gemeente niet alle problemen van jeugd en inwoners kan oplossen; dat lijkt er hier wel heel erg op. Laten we op zoek gaan naar een 'houdbare balans' om de tekorten in het sociaal domein binnen de perken te houden. Dit kan door de kerntaken efficiënt en op bescheiden en realistische wijze in te vullen. En bij de overige taken strak te kijken naar het resultaat. Waarom dit soort bijramingen in een tijd dat we onderweg gaan naar een ravijn. Dit vergroot de bezuinigingsopgave die het college voor volgend jaar heeft aangekondigd.

Cultuurcoach

Hiervoor is €15.000,- beschikbaar gesteld. Voorgesteld wordt dit structureel in de begroting te verwerken. Wij vragen ons af wat deze coach doet en wat het oplevert?

Ouderenwerker/verslavingsdeskundige en buurtsportcoaches

Hiervoor is €173.000,- beschikbaar gesteld. Volgens het college is dit belangrijk want de ouderenwerker draagt bij aan het terugdringen van Wmo-kosten, de verslavingsdeskundige vermindert overlast door drugsproblematiek en de buurtsportcoaches helpen welvaartsziektes terug te dringen.

Waar zit dan de financiële besparing in de begroting die hier tegenover staat? Deze kosten moeten ook weer structureel in de begroting komen. Voor dat we dit doen pleit de fractie van de VVD ervoor dat met cijfers wordt aangetoond dat de besparingen ook daadwerkelijk zo zijn. En dan nog, in hoeverre zijn mensen zelf nog verantwoordelijk voor het eigen leven?

Jeugdzorg

We verwachten hier een groei van 5% van zorgaanvragen en daarom moet het budget voor deze post structureel met €220.000,- worden verhoogd. De verhogingen in het sociale domein vliegen ons om de oren. Kunnen we dit soort groei niet opvangen vanuit efficiënter werken?

Overigens: we hebben het er elke keer over dat we als Nederland en gemeenten aan het vergrijzen zijn. Met name voor jeugdzorgkosten snappen we niet dat dit uit de pan blijft rijzen, met een dalende doelgroep voor deze specifieke zorg.

Wij zien dat in het sociale domein alles maar zo wordt doorberekend. Dit vinden we nog zeer zorgelijk. Waarom kan hier niet gewoon een taakstelling worden opgenomen. Wanneer besteden wij de boel opnieuw en (hopelijk) goedkoper aan? In samenwerking met gespecialiseerde partners als de GGD zouden we in gezamenlijkheid dit tijt toch moeten kunnen keren? Immers onze jeugd moet er wel wat aan hebben en zich snel weer sprankelend en gezond voelen zodat het jeugdzorg traject weer gestopt kan worden.

Huishoudelijke hulp

Deze kosten stijgen met ingang van 2025 met €160.000,- aflopend naar €100.000,- Door het afsluiten van een nieuw, scherper geprijsd contract is deze stijging "relatief beperkt" gelet op de indexering en toenemende vergrijzing van de bevolking. Hoe gaan we nu dat ravijnjaar tegemoet. Het lijkt wel een onderhandeling. Eerst maar flink opplussen, dan hoeft je in 2025 minder terug.

En dan nog Voorzitter onze **Bedrijfsvoering**

De lasten worden met **€196.000,-** naar beneden bijgesteld. Voor 2025 is deze neerwaartse bijstelling **€735.000,-**. Voor de

jaren erna worden de uitgaven met **€525.000,-** verhoogd. Dit snappen wij in onze fractie echt niet en vraagt om uitleg.

Kapitaallasten ICT-investeringen dekken uit investeringsreserve
Dat snappen wij. Alleen-de kosten voor automatisering zien wij graag terug in de begroting. Regeren is immers vooruitzien.

En tot slot:

wij hebben met zijn allen een kleine 2 ton ter beschikking gesteld voor Heerde 850; het jubileumjaar. Een buurtschap in Heerde bestaat tegelijkertijd 1000 jaar. Vele vrijwilligers zijn bezig om voor beide jubilea een hoop festiviteiten te organiseren. Al met al hebben deze twee jubilea wat ons betreft met elkaar te maken. Wij stellen daarom voor in een motie om 15k van die kleine 200k te gebruiken om het comité dat voor Markluiden de festiviteiten organiseert te ondersteunen. Wij gaan ervan uit dat dit een breed gedragen motie is!

Voorzitter, dank u wel.